

Adviescollege
toetsing regeldruk

> **Retouradres** Postbus 16228 2500 BE Den Haag

Aan de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Mevrouw drs. A.C. van Huffelen
Postbus 20011
2500 EA DEN HAAG

**ATR, Adviescollege
toetsing regeldruk**
Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

Postbus 16228
2500 BE Den Haag

Onze referentie MvH/RvZ/JH/bs/ATR3377/2024-U040

Uw referentie

T 070 310 86 66
E info@atr-regeldruk.nl
www.atr-regeldruk.nl

Datum 6 mei 2024

Betreft Besluit anoniem melden vermoedens van misstanden

Geachte mevrouw Van Huffelen,

Op 2 april 2024 ontving het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) de adviesaanvraag voor het *Besluit anoniem melden vermoedens van misstanden* (hierna: het besluit). Het besluit bepaalt dat organisaties in hun interne meldprocedures vastleggen bij welke functionaris(sen) een vermoedelijke misstand anoniem kan worden gemeld. Verder bepaalt het besluit hoe zorgvuldige opvolging kan worden gegeven aan een anonieme melding. Dit in aanvulling op de niet-anonieme meldingen waarvoor organisaties al een meldprocedure moeten hebben.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de regeldrukgevolgen aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. Nut en noodzaak

In de *Wet bescherming klokkenluiders* is de plicht opgenomen tot het in behandeling nemen van anoniem gemelde (vermoedelijke) misstanden. Hier is geen inhoudelijke toelichting voor gegeven. Het besluit bevat een uitwerking van de wettelijke plicht en regelt daarmee dat de wet in werking kan treden. Een toelichting op het nut en de noodzaak van de plicht ontbreekt echter. Evenmin is de behoefte aan een anonieme meldingsmogelijkheid in kaart gebracht.

1.1 Het college adviseert om nut en noodzaak van de verplichte mogelijkheid voor anoniem melden toe te lichten.

2. Minder belastende alternatieven

Het voorgenomen besluit is een nationale kop op Europese regelgeving. De richtlijn (EU) 2019/1937, over de bescherming van klokkenluiders, verplicht niet tot het anoniem moeten kunnen melden van Unierechtelijke misstanden.

Een alternatief voor de voorgestelde verplichting is een (informele) meldprocedure via de vertrouwenspersoon. Binnen de kaders van de genoemde richtlijn kan het gezag van een organisatie informeren bij de vertrouwenspersoon of een eventueel anoniem gemelde vermoedelijke misstand in behandeling is genomen. Ook kan de vertrouwenspersoon uit eigen beweging bij het gezag mededelen dat een misstand is gemeld. Eventueel kan publieke druk bijdragen aan het in behandeling nemen van een melding. Dit is minder belastend dan een wettelijk verplichte procedure met een functionaris die moet rapporteren.

2.1 Het college adviseert om dit minder belastende alternatief te overwegen of toe te lichten waarom niet wordt gekozen voor dit minder belastend alternatief.

3. Werkbaarheid

In de oorspronkelijke wetgeving was geen sprake van een plicht tot het in behandeling nemen van anonieme meldingen. De reden hiervoor was dat verschillende problemen zich kunnen voordoen bij het anoniem melden, zoals de onmogelijkheid van hoor en wederhoor. Een nadeel is ook dat anonimiteit mogelijk een negatieve invloed heeft op de betrouwbaarheid van meldingen. Het voorliggende voorstel maakt niet duidelijk of die problemen en nadelen nu zijn ondervangen en, zo ja op welke wijze.

Het college constateert verder dat uit de toelichting niet blijkt dat organisaties zijn betrokken bij het opstellen van de regeling. Dit was eerder wel toegezegd. Uit ambtelijk contact blijkt dat enkele organisaties zijn betrokken, dat andere organisaties via de internetconsultatie worden betrokken en dat hiervan nog melding zal worden gemaakt in de toelichting.

3.1 Het college adviseert om de werkbaarheid van de voorgestelde regeling te toetsen bij relevante organisaties.

4. Gevolgen regeldruk

De toelichting bevat geen regeldrukberekening, ondanks het feit dat er wel regeldrukgevolgen zijn.

4.1 Het college adviseert om de regeldrukkosten in kaart te brengen, conform de Rijksbrede methodiek.

Dictum

Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van dit voorstel:

Niet vaststellen.

Het college vertrouwt erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en gaat ervan uit dat in het definitieve voorstel wordt toegelicht op welke wijze u met onze adviespunten rekening hebt gehouden. Verder verzoekt het u om een eventuele wijziging van het voorstel voor te leggen aan het college, opdat wij kunnen beoordelen of een aanvullende zienswijze noodzakelijk is.

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris